

Súd: Okresný súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 20Csp/47/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118261598  
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Libuša Záthurecká  
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2018:6118261598.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Libušou Záthureckou v právnej veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 50 361 368 proti žalovanej Y. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom R. 2, Q., o zaplatenie 9111 Eur s príslušenstvom, takto

### rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 9 111 Eur, úroky a úroky z omeškania vo výške 707,25 Eur, úroky z omeškania vo výške 5,05 % p. a. zo sumy 9 111 Eur od 11. 05. 2015 až do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 691,81 Eur (úrok a úrok z omeškania) čiastočne zastavuje.

Súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žalobca má nárok na náhradu trov tohto konania voči žalovanej v plnej výške, ktoré je žalovaná povinná zaplatiť v lehote 3 dní odo dňa rozhodnutia o výške trov samostatným uznesením.

### odôvodnenie:

1. Žalobca navrhol, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť istinu vo výške 9111 Eur, úroky vo výške 707,25 Eur, úroky vo výške 3599,27 Eur, úroky zo zostatku nesplatennej istiny 9111 Eur vo výške 10,9 % p. a. od 01. 11. 2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,05 % p. a. zo sumy 9111 Eur od 01. 11. 2017 do zaplatenia a trovy konania titulom uzatvorenej zmluvy medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou o úvere - pôžička na bývanie zo dňa 13. 05. 2011.

2. Žalovaná potvrdila, že predmetnú zmluvu uzatvorila, úver jej bol poskytnutý, tento vyčerpala a pokiaľ mala finančné prostriedky a dobrý zdravotný stav vykonávala splátky včas a riadne. Vie, že úver bol zosplatený 11. 05. 2015, od tej doby splátky nevykonala. Má ťažký zdravotný stav, žije sama, poberá invalidný dôchodok vo výške 215,40 Eur. Má ďalší dlh v Slovenskej sporiteľni, približne vo výške ako v danom konaní. Je práceneschopná, je po operácii a nemôže vykonávať žiadnu prácu. V podstate nie je schopná vykonávať splátky, len po 10 Eur, vzhľadom na svoj príjem a na zdravotný stav. Je si vedomá svojich dlhov, ale situácia jej to neumožňuje.

3. Zo žaloby a z vyjadrenia žalobcu po postúpení pohľadávky bolo zistené, že strany sporu uzatvorili zmluvu o úvere zo dňa 13. 05. 2011, súčasťou ktorej sú VOP a obchodné podmienky pre úver. Na základe zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver 10 900 Eur a žalovaná sa zaviazala vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v splátkach vo výške podľa zmluvy o úvere. Žalovaná splatila svoj záväzok len čiastočne a v prípade ak je klient v omeškani s platením čo i len jednej splátky veriteľovi vzniká nárok

požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Žalobca pred zosplatnením úveru aplikoval voči žalovanej postup podľa § 53 ods. 9 OZ a zaslal jej upozornenie. Úver sa stal predčasne splatný ku dňu 11. 05. 2015.

4. V súlade s OP vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver úroky. Úroková sadzba je dojednaná vo výške 10,90 % ročne a jej výška je špecifikovaná aj v listine aktuálny stav úveru zo dňa 31. 10. 2017. V zmysle OP ak sa úver stane predčasne splatným žalobca je oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve. Žalobca poukázal na ustanovenia § 497, § 499, § 502 ods. 1, § 503 ods. 2 a § 506 Obchodného zákonníka.

5. Žalovaná celkovo uhradila sumu vo výške 5416,79 Eur, ktorá bola započítaná vo výške 757,16 Eur na poplatky, vo výške 2870,63 Eur na zmluvné úroky a úroky z omeškania a 1789 Eur na istinu.

6. Žalovaná mala úver splácať v mesačných splátkach pravidelne vo výške 163,24 Eur k 15. dňu v mesiaci počnúc dňom 15. 06. 2011, mesačná splátka pozostávala zo splátky istiny a úroku vo výške 150 Eur a z poplatku za poistenie úveru 13,24 Eur, ktorého výška bola určená v zmysle Sadzobníka poplatkov.

7. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná porušila zmluvné povinnosti bol vyhlásený úver za predčasne splatný ku dňu 11. 05. 2015, výzva bola žalovanej doručená a predložená ako dôkaz v konaní. Suma zmluvných úrokov do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru predstavuje sumu 4237,86 Eur, suma úrokov z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru predstavuje sumu 31,82 Eur, spolu 4269,68 Eur. Od uvedenej sumy žalobca odrátal úhrady žalovanej vo výške 2870,63 Eur a výsledná suma zmluvných úrokov a úrokov z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti je vo výške 1399,05 Eur.

8. Suma zmluvných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru predstavuje 2459,62 Eur a suma úrokov z omeškania po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru predstavuje sumu 1139,55 Eur. Výsledná suma zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru je vo výške 3599,17 Eur.

9. Suma poplatkov 154,69 Eur pozostáva z poplatkov za poistné od 15. 03. 2014 do 15. 09. 2014 vo výške po 13,24 Eur, poplatok za prvú upomienku zo dňa 25. 09. 2014 vo výške 9,96 Eur, poplatok za prvú upomienku zo dňa 29. 01. 2015 vo výške 10 Eur, poplatok za druhú upomienku zo dňa 04. 03. 2015 vo výške 25 Eur, poplatok za upozornenie pred výzvou zo dňa 21. 04. 2015 vo výške 1,15 Eur a poplatok za výzvu na splatenie úveru zo dňa 11. 05. 2015 vo výške 3,50 Eur.

10. Žalobca si uplatnil zmluvný úrok a úrok z omeškania s poukazom na § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka a veriteľ má nárok na úrok až do splatenia úveru a zosplatnenie úveru je len zmena termínu splatnosti, na ktorú má veriteľ nárok. Ak by veriteľ úver nezosplatnil dlžník by bol povinný platiť zmluvné úroky. Ak teda je dlžník povinný platiť zmluvné úroky v prípade, ak platí úver v splátkach odporuje logickému výkladu, aby bol od tohto oslobodený v prípade zmeny termínu splatnosti. Podľa bodu 6.4 OP ak sa stane úver predčasne splatným banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči banke. Z dôvodu, že nedošlo k vráteniu poskytnutej istiny, nedošlo ani k zániku dohodnutého záväzku v zmysle ktorého je povinný uhrádzať zmluvne dohodnuté úroky. Žalobca nesúhlasí, že súbežným uplatňovaním úrokov z úveru a úrokov z omeškania dochádza k značnej nerovnováhe vo vzťahoch medzi účastníkmi konania, keďže oba typy úrokov sú odlišným právnym inštitútom a sledujú iný cieľ. Nemôže ísť o dvojité sankcionovanie žalovaného.

11. Žalobca v písomnom vyjadrení uviedol, že úhrada žalovanej 846,50 Eur bola započítaná na poplatky vo výške 154,69 Eur na vyčíslené úroky a úroky z omeškania ku dňu 11. 05. 2015 vo výške 1399,06 Eur, a to v sume 691,81 Eur. Suma úrokov a úrokov z omeškania ku dňu 11. 05. 2015 predstavuje 707,25 Eur (1399,06 Eur - 691,81 Eur = 707,25 Eur).

12. Žalobca zbral žalobu v časti úrokov a úrokov z omeškania ku dňu 11. 05. 2015 v časti prevyšujúcej sumu 707,25 Eur späť a navrhol konanie v tejto časti zastaviť.

13. Žalovaná potvrdila uzatvorenie predmetnej zmluvy, potvrdila, že jej bol poskytnutý úver vo výške ako vyplýva zo zmluvy, tento vyčerpala a platila pravidelné mesačné splátky až do zosplatnenia úveru. Úver prestala uhrádzať z dôvodu finančných problémov a zdravotných ťažkostí. Toho času je na invalidnom dôchodku, iný príjem nemá, je po operácii, nie je schopná sa zamestnať a v podstate nie je schopná uhrádzať úver vo väčšej výške ako 10 Eur mesačne.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

16. Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

17. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytuje v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnutie peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškania s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19. V konaní nebolo sporné, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili predmetnú vyššie citovanú úverovú zmluvu zo dňa 13. 05. 2011, v zmysle ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 10 900 Eur a predmetný úver žalovaná čerpala. Žalovaná vykonávala do zosplatnenia úveru pravidelné mesačné splátky. Úver zo strany právneho predchodcu žalovaného bol zosplatnený z dôvodu porušenia povinnosti žalovanou vykonávať pravidelné mesačné splátky ku dňu 11. 05. 2015. Súd uvedenú zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu uzatvorenú v písomnej forme medzi stranami sporu na vopred pripravenom predtlačenom formulári. Súd mal za to, že zmluva obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

20. Súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť istinu vo výške 9111 Eur, táto suma medzi stranami nebola sporná. Zároveň uložil žalovanej povinnosť zaplatiť úroky zmluvné a úroky z omeškania do zosplatnenia úveru vo výške 707,25 Eur vzhľadom na vyjadrenie žalobcu, ktorý uviedol, že suma zmluvných úrokov a úrokov z omeškania ku dňu zosplatnenia úveru 11. 05. 2015 predstavuje sumu 707,25 Eur po zohľadnení úhrady vo výške 691,81 Eur.

21. Podľa ustanovenia § 144 a § 145 ods. 1 CSP súd konanie čiastočne zastavil v časti zmluvného úroku a úroku z omeškania z dôvodu späťvzatia zo strany žalobcu pred začatím pojednávania vo veci samej vo výške 691,81 Eur.

22. Súd priznal žalobcovi úroky z omeškania s poukazom na § 517 ods. 2 OZ a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v platnom znení vo výške 5,05 % p. a. z priznanej sumy dňom nasledujúcim po zosplatnení úveru ako sankciu zo zákona za nesplnenie povinnosti plniť včas a riadne, v tejto časti mal žalobu za dôvodnú.

23. Súd žalobu v časti, ktorou sa žalobca domáhal nároku na zaplatenie zmluvného úroku a úroku z omeškania po zosplatnení istiny zamietol.

24. K predčasnému zosplatneniu záväzku spotrebiteľa došlo konaním žalobcu ako veriteľa a bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právnym úkonom. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa postupne vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru. Iný stav je príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, keď veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo okamžite získať späť celú sumu požičaných peňazí v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie práva na dispozícii s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa a nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky. Ak nastal tento stav veriteľ nemá právo inkasovať úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, keď spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom, vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktoré by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Išlo by o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred vyvolanou zmenou. Takýto stav by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi. Navyše keď veriteľ si môže nárokovať a domôcť sa jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa. Zároveň by bol podporený stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti alebo stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú sumu jednorazovo. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia. V takomto stave patria zmluvným stranám len sankcie s poukazom na § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 a § 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Ak sa žalobca od platných plnení domáha aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru neprešli by tieto nároky testom ustanovení OZ i s poukazom na § 53 ods. 4 písm. k/ OZ.

25. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania alebo ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do jeho splatenia spôsobuje značnú nerovnováhu ku škody spotrebiteľa predstavuje jeho značné zhoršenie, jeho postavenia a je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne. Nie je kogentná úprava o úrokoch popri úrokoch z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a na viac sa dostáva do rozporu s ustanovením § 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Takáto dohoda je neplatná pre rozpor so zákonom s poukazom na § 39, § 52 ods. 2, § 517 ods. 2 OZ (rozsudok Krajského súdu Prešov č. k. 6Co/190/2014 a uznesenie IV.ÚS 476/2012, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/164/2018).

26. Súd nepriznal žalobcovi poplatky vo výške 154,69 Eur vyššie uvedené, keďže mal za to, že žalobca nemá nárok na uvedené poplatky alebo za výzvy a upomienky z dôvodu, že tento je pokrytý v zmluvne dojednanom úroku, t. j. odplate za poskytnutý úver. V účtovaní poplatkov je snaha žalobcu o minimalizovanie nevyhľaditeľnosti vlastných pohľadávok, navyšovanie konečného finančného zaťaženia

spotrebiteľa neplniaceho si svoje záväzky a to v rozpore s účelom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv obsiahnutých najmä v § 52 a nasledujúce OZ. Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie žalobcu možno hodnotiť ako poškodzujúce. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné plnenie, ale sú vykonávané vo vlastnom záujme dodávateľa. Poplatky zároveň predstavujú viacnásobné skryté a nezanedbateľné peňažné sankcie za porušenie jednej a tej istej dohodnutej povinnosti zo strany žalovanej, a to spočívajúcej v riadnom a včasnom splácaní úveru.

27. O trovách konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov tohto konania v plnej výške ako úspešnej strane sporu. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením.

28. Súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť istinu v lehote 3 dní z dôvodu, že žalobca súhlasil so splátkami vo výške, ktoré predstavovali splátku na zmluve, čo nie je v možnostiach žalobkyne vzhľadom na jej pomery, keďže je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 215,40 Eur a nezostali by jej finančné prostriedky na bežné potreby. Žalovaná žije v prenajatom dome, kde platí len spotrebu elektrickej energie, iný majetok nemá a má ďalší dlh.

### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C. s. p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie v zmysle zvláštneho predpisu.